

Rapport nr. 2048

II

**BIBLIOTHEEK
STARINGGEBOUW**

STANDAARDPROFIELEN VOOR DE WAARDEBEPALING VAN DE
GRONDEN IN BLOK IV VAN DEELGEBIED OUDE VEENKOLONIËN

G. Kamping

Stichting voor Bodemkartering, Wageningen, 1988

7 SEP. 1988

JSN 291832*

	INHOUD	Blz.
	WOORD VOORAF	7
1	DOEL EN OPZET	9
2	BESCHRIJVING VAN DE STANDAARDPROFIELEN	11
2.1	Toelichting op de profielbeschrijvingen	11
2.2	De profielbeschrijvingen	12
	BIJLAGE	
	Situatie van de standaardprofielen (schaal 1 : 25 000)	

WOORD VOORAF

In opdracht van de Centrale Directie van de Landinrichtingsdienst te Utrecht is in juni 1988 een reeks van standaardprofielen samengesteld in blok IV van Deelgebied Oude Veenkoloniën.

De werkzaamheden werden uitgevoerd door G. Kamping.

De directeur van de
Stichting voor Bodemkartering,

Drs. R.F. van de Weg

1 DOEL EN OPZET

De Stichting voor Bodemkartering heeft voor de eerste schatting een reeks van standaardprofielen samengesteld in blok IV van Deelgebied Oude Veenkoloniën. Dit gebied is een onderdeel van het Herinrichtingsgebied Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën.

Met de bestaande bodemkaart, schaal 1 : 50 000, en een goede kennis van de bodemkundige en hydrologische opbouw van het gebied als basis, zijn van nagenoeg alle voorkomende bodemeenheden één of meer profielen in het veld uitgezocht en beschreven. De bodemkaart, schaal 1 : 50 000, is in de periode 1965-1976 opgenomen. Door natuurlijke oorzaken, maar vooral door menselijk ingrijpen (o.a. diepploegen, mengwoelen en ontwateren) is er vooral veel veen verdwenen. Hierdoor stemt de kaart op veel plaatsen niet meer geheel met de werkelijkheid overeen.

In het rapport zijn de profielen genummerd en in vier reeksen gerangschikt: zandgronden, moerige gronden, veengronden en afwijkende gronden.

De profielen met de nummers Z11, Z5, W1, W10, W2 en V11 zijn dezelfde als de profielen met de nummers Z22, W7, W9, W13, W24 en V11 genoemd in het rapport "Standaardprofielen ten behoeve van de waardebeoordeling der gronden in een gedeelte van het Herinrichtingsgebied Oost-Groningen en de Gronings-Drentse Veenkoloniën" (Stichting voor Bodemkartering, rapport nr. 1797).

In paragraaf 2.1 zijn de termen die bij de profielbeschrijvingen gebruikt worden, toegelicht. In paragraaf 2.2 zijn van alle profielen de voorkomende horizonten (lagen) uitgebreid beschreven.

De ligging van de profielen is weergegeven op een situatiekaart, schaal 1 : 25 000, die als bijlage bij het rapport gevoegd is. Een nauwkeuriger plaatsaanduiding van de profielen is te vinden op situatieschetsen die alleen aan de opdrachtgever zijn verstrekt.

2 BESCHRIJVING VAN DE STANDAARDPROFIELEN

2.1 Toelichting op de profielbeschrijvingen

Profielnummer. Alle standaardprofielen hebben een nummer; de reeks zandgronden is aangegeven met de letter Z, de moerige gronden met de letter W, de veengronden met de letter V en de afwijkende gronden met de letter A.

Bodemeenheid en grondwatertrap. De voor de codes van de gebruikte letters en cijfers wijken in verband met een verdere detaillering af van de bestaande kaarten, schaal 1 : 50 000.

- Zandgronden zijn gronden waarvan het niet-moerige gedeelte tussen 0 en 80 cm - mv. voor meer dan de helft van die dikte uit zand bestaat. De reeks is aangegeven met de hoofdletters H en Z:

H = een humuspodzolgrond d.w.z. een zandgrond met onder de humushoudende bovengrond een meer of minder bruine inspoe-
lingshorizont (humuspodzol-B);

Z = een zandgrond zonder een inspoe-
lingshorizont.

De kleine letters vóór de hoofdletters geven de aard van de bovengrond aan:

p of geen letter = een humushoudende bovengrond, 15-30 cm dik;
k = een kleidek.

De kleine letter n achter de hoofdletters geeft aan dat de gronden onder natte omstandigheden ontstaan zijn.

De cijfertoevoegingen hebben de volgende betekenis:

eerste cijfer: 5 = matig fijn zand (150-210 μ m).

tweede cijfer: 1 = leemarm materiaal (< 10% leem);

3 = zwak lemig materiaal (10-17½% leem);

5 = sterk lemig materiaal (17½-32½% leem).

- Moerige gronden zijn zandgronden met een moerige (venige) bovengrond of een moerige tussenlaag die binnen 40 cm - mv. begint en dunner dan 40 cm is. De reeks is aangegeven met de hoofdletter W.
- Veengronden bestaan tussen 0 en 80 cm voor meer dan de helft van die dikte uit moerig (venig) materiaal. De reeks is aangegeven met de hoofdletter V.

De kleine letters vóór de hoofdletters W en V geven de aard van de bovengrond aan:

a = kleiarme moerige eerdlaag;

h = kleiige moerige eerdlaag;

z = humushoudend zanddek, 15-40 cm dik;

k = kleidek;

geen letter = veenbovengrond.

De kleine letters áchter de W en V geven de aard van de ondergrond aan:

p = zand met een humuspodzol-B die ondieper dan 120 cm - mv. begint;

z = zand zonder een humuspodzol-B die ondieper dan 120 cm - mv. begint;
c = veen.

Afwijkende gronden. In dit gebied is een aantal wijken met zand en puin dichtgemaakt en daarna in cultuur gebracht.

- De grondwatertrappen zijn als volgt ingedeeld:

Grondwatertrap (Gt)	I	II	III')	IV	V')	VI	VII
Gemiddeld hoogste grondwaterstand in cm beneden maaiveld (GHG)	< 20	< 40	< 40	> 40	< 40	40-80	> 80
Gemiddeld laagste grondwaterstand in cm beneden maaiveld (GLG)	< 50	50-80	80-120	80-120	> 120	> 120	> 160

') Een letter b achter deze Gt-codes betekent 'droger deel'. Om de gedachten te bepalen: met een GHG dieper dan 25 cm beneden maaiveld.

Diepte in cm beneden maaiveld. Diepte-aanduiding van de voorkomende horizonten tot max. 120 cm - mv.

Omschrijving. Nadere beschrijving van het in de desbetreffende laag voorkomende materiaal, t.w. humus-, lutumgehalte, lemigheid, kleur van de zandondergrond en veensoort.

Organische stof, leem en lutum. In deze kolommen is het gehalte van de organische stof en de leem- en lutumfractie in procenten weergegeven.

lutumfractie: minerale delen kleiner dan 2 μm ;

leemfractie : minerale delen kleiner dan 50 μm .

Opmerkingen. In deze kolom is een aantal voor zichzelf sprekende aanduidingen gegeven als stug, verwerkt, enz. Ook is hier de zandgrofheid aangegeven als het materiaal fijner is dan 150 μm (zeer fijn zand).

2.2 De profielbeschrijvingen

Profiel nr.	Bodem-eenheid en grondwatertrap	Diepte (cm - mv.)	Omschrijving	Org. stof (%)	Leem (%)	Lutum (%)	Opmerkingen
Z1	Hn53 VI	0- 30	humusrijk, zwak lemig zand	9	17		verwerkt tot 70 cm met veenresten
		30- 70	humeus, zwak lemig zand	4	17		
		70- 95 95-120	bruin, zwak lemig zand geel, zwak lemig zand	1 16	16		
Z2	Hn53 VI	0- 30	humusrijk, zwak lemig zand	8	17		verwerkt tot 50 cm
		30- 50	bruin + geel, zwak lemig zand	2	16		
		50- 80	bruinbleek, zwak lemig zand		14		
		80-120	geelbleek, zwak lemig zand		14		

vervolg.

Profiel nr.	Bodem- eenheid en grondwa- tertrap	Diepte (cm - mv.)	Omschrijving	Org. Leem Lutum			Opmerkingen
				stof (%)	(%)	(%)	
Z3	Hn53 Vb	0- 25	humusrijk, zwak lemig zand	14	11		
		25- 55	donkerbruin, zwak lemig zand	2	14		stug
		55-120	geelbleek, zwak lemig zand		16		zeer fijn zand
Z4	Hn51 VI	0- 30	humusarm, leemarm zand	3	8		verwerkt tot 65 cm
		30- 65	bruin + geel, leemarm zand		8		
		65-100	zand met veen				
		100-120	geelbleek, zwak lemig zand		16		zeer fijn zand
Z5	Hn53 Vb	0- 30	humusrijk, zwak lemig zand	12	17		verwerkt tot 50 cm
		30- 50	bruin + geel, zwak lemig zand	2	14		met veenresten
		50- 60	bruin, sterk lemig zand		25		zeer fijn zand
		60-120	geelbleek, zwak lemig zand		14		
Z6	Hn51 VII	0- 20	humeus, leemarm zand	4	7		
		20- 70	geelbruin, leemarm zand	1	7		
		70-120	geel, leemarm zand		9		
Z7	Hn53 VII	0- 25	humeus, zwak lemig zand	6	12		verwerkt tot 60 cm
		25- 60	bruin + geel, leemarm zand		8		
		60-120	geel, zwak lemig zand		12		
Z8	Hn53 VI	0- 25	humusrijk, zwak lemig zand	8	17		afgegraven
		25- 60	bruinbleek, zwak lemig zand		14		met veenresten
		60-120	geelbleek, zwak lemig zand		16		zeer fijn zand
Z9	Hn53 VI	0- 30	humusrijk, zwak lemig zand	8	12		
		30- 70	bruin, leemarm zand	1	8		
		70-120	geel, leemarm zand		8		
Z10	Hn55 VI	0- 25	humusrijk, sterk lemig zand	14	18		zeer fijn zand
		25- 60	bruin, zwak lemig zand	1	14		
		60-120	geelbleek, zwak lemig zand		17		zeer fijn zand
Z11	Hn53 VI	0- 30	humusrijk, zwak lemig zand	14	16		
		30- 65	bruin, zwak lemig zand	2	14		
		65-120	geelbleek, zwak lemig zand		14		
Z12	Hn53 VII	0- 20	humeus, zwak lemig zand	5	12		
		20- 40	bruingeel, leemarm zand		9		
		40-120	geel, leemarm zand		8		
Z13	kZn51 VI	0- 25	humeuze zware zavel	7		20	kleidek
		25- 70	geelbleek, leemarm zand		8		
		70-120	geelbleek, zwak lemig zand		16		zeer fijn zand

vervolg.

Profiel nr.	Bodem- eenheid en grondwa- tertrap	Diepte (cm - mv.)	Omschrijving	Org. stof (%)	Leem (%)	Lutum (%)	Opmerkingen
Z14	kHn53 VI	0- 25	humeuze zware zavel	6		23	kleidek
		25- 35	humusarme lichte klei			28	
		35- 45	grijsbleek, zwak lemig zand		12		met veen- resten
		45- 75	humeus, zwak lemig zand	5	12		
		75-100	bruin, leemarm zand	1	8		
		100-120	geelbleek, leemarm,		8		
Z15	Hn53 VI	0- 35	humusrijk, zwak lemig zand	12	17		verwerkt tot 60 cm
		35- 60	bruin + geel, sterk lemig zand		20		zeer fijn zand
		60- 85	bruinbleek, zwak lemig zand		16		zeer fijn zand
		85-100	bruin, zwak lemig zand		16		zeer fijn zand
		100-120	geelbleek, sterk lemig zand		20		zeer fijn zand
Z16	Hn53 VI	0- 25	humusrijk, zwak lemig zand	8	14		verwerkt tot 55 cm
		25- 55	bruinzwart, zwak lemig zand	3	12		
		55-120	geel, leemarm zand		8		
Z17	Hn51 VII	0- 25	humeus, leemarm zand	5	8		
		25- 50	bruin, leemarm zand	1	8		
		50-120	geel, leemarm zand		8		
Z18	Hn51 VII	0- 25	humeus, leemarm zand	7	8		
		25- 45	bruingeel, leemarm zand		8		
		45- 70	geel, leemarm zand		8		
		70-120	geelbleek, zwak lemig zand		16		zeer fijn zand
W1	zWz IIIb	0- 25	humeus, zwak lemig zand	5	12		verwerkt tot 75 cm
		25- 75	zand + veen				
		75-120	geelbleek, zwak lemig zand		12		
W2	zWp Vb	0- 25	humeus, zwak lemig zand	7	16		
		25- 50	platerig mosveen				
		50- 80	bruin, zwak lemig zand	2	16		stug
		80-120	geelbleek, zwak lemig zand		14		
W3	zWp IIIb	0- 25	humusrijk, zwak lemig zand	12	16		
		25- 40	gliede				
		40- 65	bruin, sterk lemig zand	2	18		stug
		65-120	geelbleek, zwak lemig zand		15		zeer fijn zand
W4	zWp IIIb	0- 25	humusrijk, zwak lemig zand	14	16		
		25- 35	platerig mosveen				
		35- 45	gliede				
		45- 60	bruin, sterk lemig zand	2	20		zeer fijn zand
		60-120	geelbleek, zwak lemig zand		14		
W5	aWp III	0- 20	venig, zwak lemig zand	24	12		
		20- 40	platerig mosveen				
		40- 65	bruin, zwak lemig zand	1	12		stug
		65-120	geelbleek, zwak lemig zand		17		

vervolg.

Profiel nr.	Bodem-eenheid en grondwatertrap	Diepte (cm - mv.)	Omschrijving	Org. stof (%)	Leem (%)	Lutum (%)	Opmerkingen
W6	zWp IIIb	0- 25	humusrijk, zwak lemig zand	13	14		verwerkt tot 70 cm
		25- 70	bruinzwart, zwak lemig zand + veen		14		
		70-120	geelbleek, zwak lemig zand		16		zeer fijn zand
W7	zWp VI	0- 40	humusrijk, zwak lemig zand	12	17		verwerkt tot 90 cm
		40- 90	bruin zand + veen				
		90-120	geelbleek, zwak lemig zand		14		
W8	zWp IIIb	0- 20	humusrijk, sterk lemig zand	14	20	7	lutumbijmenging
		20- 40	veraard zeggeveen				
		40- 85	geelbleek, zwak lemig zand		16		
		85-120	geelbleek, sterk lemig zand		22		zeer fijn zand
W9	zWz III	0- 25	humusrijk, sterk lemig zand	12	24		zeer fijn zand
		25- 60	gliede en veen				
		60-120	geelbleek, sterk lemig zand		22		zeer fijn zand
W10	zWz Vb	0- 25	humusrijk, sterk lemig zand	12	22	6	lutumbijmenging
		25- 40	veraard mosveen (vast)				
		40- 80	geelbleek, leemarm zand		8		
		80- 90	bruin, zwak lemig zand	2	12		stug
		90-120	geelbleek, leemarm zand		8		
W11	aWp IIIb	0- 20	venig, zwak lemig zand	18	16		
		20- 40	veraard mosveen (vast)				
		40- 65	bruin, zwak lemig zand	2	14		stug
		65-120	geelbleek, zwak lemig zand		14		
W12	zWp IIIb	0- 35	humusrijk, sterk lemig zand	10	24	7	lutumbijmenging en veel glas
		35- 45	mosveen + zand				
		45- 75	bruinbleek, zwak lemig zand	2	14		
		75-120	geelbleek, zwak lemig zand		14		
W13	aWp III	0- 25	venig, zwak lemig zand	18	14		
		25- 35	veraard mosveen				
		35- 70	donkerbruin, zwak lemig zand	3	16		stug
		70-120	bruinbleek, zwak lemig zand		12		
V1	aVp IIIb	0- 15	venig, zwak lemig zand	25	12		
		15- 50	platerig mosveen				
		50- 80	bruinbleek, zwak lemig zand	1	12		
		80-120	geelbleek, zwak lemig zand		12		
V2	aVc III	0- 20 20-120	venig zand met ijzeroer broekveen	20			
V3	aVz III	0- 25	venig, zwak lemig zand	20	17		
		25- 65	broekveen met houtresten				
		65- 70	meer bodem				
		70-120	geelbleek, zwak lemig zand		15		

vervolg.

Profiel nr.	Bodem-eenheid en grondwatertrap	Diepte (cm - mv.)	Omschrijving	Org. stof (%)	Leem (%)	Lutum (%)	Opmerkingen
V4	kVc IIIb	0- 30 30- 80 80-120	humeuze zware klei veraard zeggeveen zeggeveen	4		40	
V5	kVp IIIb	0- 25 25- 35 35- 80 80-100 100-120	humeuze zware klei zand + veen veraard zeggeveen bruin, zwak lemig zand geelbleek, zwak lemig zand	8 2		55 14 14	
V6	aVz IIIb	0- 20 20- 40 40- 95 95-120	venige lichte zavel ijzeroer zeggeveen geelbleek, zwak lemig zand	25		15 12	ijzerrijk
V7	aVz II	0- 15 15- 65 65-120	veraard veen broekveen geelbleek, sterk lemig zand		25		zeer fijn zand
V8	aVp III	0- 20 20- 45 45- 55 55- 95 95-120	venig, zwak lemig zand broekveen gliede bruin, zwak lemig zand geelbleek, sterk lemig zand	20 2	12 16 20		zeer dicht stug zeer fijn zand
V9	Vz I	0- 60 60-120	rietveen grijsbleek, leemarm zand		8		
V10	hVz III	0- 20 20- 65 65-120	kleilig veen veraard zeggeveen grijsbleek, zwak lemig zand			14	ijzerrijk
V11	hVp III	0- 15 15- 70 70-100 100-120	kleilig veen, met zand- resten mosveen (vast) zeggeveen bruinbleek, zwak lemig zand	1		12	
A1	Dicht- gemaakte wijk (in cultuur)	0- 25 25-120	humeus, zwak lemig zand + veel puin grijsbleek, zwak lemig zand	6		12 16	
A2	Vuilnis- belt, afgedekt met zand (in cul- tuur)	0- 70 70-120	humusarm, leemarm zand vuilnis	2		8	
A3	Dicht- gemaakte wijk (opslag- plaats)	0-120	puin + zand				
A4	Dicht- gemaakte wijk (in cultuur)	0-120	vuilnis + zand				